

Praha 8.6.2005

21

Činnost kojeneckých ústavů a dětských domovů pro děti do tří let a dalších zařízení pro děti v roce 2004

***Activity of institutes for infants and homes for children up to 3 years of age
and other institution for children in 2004***

Souhrn

Ke konci roku 2004 bylo v ČR 37 kojeneckých ústavů a dětský domovů pro děti do 3 let. Kapacita těchto ústavů byla 2001 míst a bylo v nich umístěno 1570 dětí. V průběhu roku bylo přijato 1871 dětí, nejčastěji ze sociálních důvodů. Propuštěno bylo během roku 1887 dětí, 47 % do vlastní rodiny. Zhruba polovina propuštěných dětí strávila v ústavu více než půl roku. Jsou zde zmíněna také další zdravotnická zařízení pro děti jako dětská centra, stacionáře, jesle.

Summary

There were 37 institutes for infants and homes for children up to 3 years in CR by the end of 2004. Capacity of these institutes was 2001 places and there were placed 1570 children. Over a year were admitted 1871 children, mostly from social reasons. 1887 children were dismissed over a year, 47 % into their own family. Roughly a half of dismissed children spent in institute more than one half of year. There are also noted other health institutions for children such as children's centers, stationeries and nurseries.

Kojenecké ústavy a dětské domovy pro děti do tří let

V České republice bylo ke konci roku 2004 celkem 37 kojeneckých ústavů a dětských domovů pro děti do tří let. Jejich činnost zajišťovalo 43,24 lékařů, 950,26 zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu, 25,85 fyzioterapeutů, 14,75 zdravotně-sociálních pracovníků, 14,91 psychologů a 8,95 pedagogů (jedná se o přepočtené počty včetně smluvních pracovníků).

Kojenecké ústavy a dětské domovy disponovaly počtem 2001 míst a k 31. 12. 2004 v nich bylo umístěno 1570 dětí. Z nich necelá polovina zde byla ze sociálních důvodů, 29 % ze sociálně-zdravotních důvodů, kdy děti kvůli svému postižení nevyrůstají v rodině ačkoli nevyžadují trvalou a dlouhodobou ošetřovatelskou péči a 23 % ze zdravotních důvodů na straně dítěte nebo rodičů. Oproti předchozím letům pomalu klesá podíl dětí umístěných v kojeneckých ústavech pouze ze sociálních důvodů (v roce 2002 tvořily tyto děti 62 %) a narůstají podíly dětí umístěných ze zdravotních a především sociálně-zdravotních důvodů.

V průběhu roku 2004 bylo do kojeneckých ústavů a dětských domovů pro děti do tří let přijato 1871 dětí. Celkové počty přijatých dětí se za posledních pět let příliš nemění, ale i zde klesá podíl přijímaných ze sociálních důvodů a roste podíl přijímaných ze zdravotních důvodů (představuje už 33 % přijímaných). Více než pětina z celkového počtu přijatých byly romské děti. Handicapovaných dětí bylo přijato 322 (17 %).

Propuštěno bylo během roku 2004 z kojeneckých ústavů a dětských domovů pro děti do tří let 1887 dětí. Třetina z nich pobyla v ústavu méně než 2 měsíce, 20 % jich tam strávilo 3 až 5 měsíců, 16 % půl roku až 11 měsíců a 30 % rok či déle. Po nejkratší době opouštěly ústav děti, které se vraceły do vlastní rodiny a naopak nejdelší dobu zde prožily děti, které byly následně umístěny do ústavů sociální péče, do jiné formy náhradní rodinné péče nebo do dětského domova. Více než polovina dětí předaných do adopce strávila v kojeneckém ústavu minimálně půl roku. Do nějaké formy rodinné péče (vlastní rodiny, adopce či jiné formy náhradní rodinné péče) bylo umístěno 84 % propuštěných dětí.

Dětská centra

V ČR provozovala svou činnost v roce 2004 pouze dvě tato zařízení poskytující komplexní interdisciplinární péči dětem ohroženým a postiženým a koordinující odbornou poradenskou službu rodinám těchto dětí - v Jihomoravském a Moravskoslezském kraji. Celkem byla jejich kapacita 171 míst, během roku sem bylo nově přijato 464 dětí a včetně dětí přijatých v minulých letech jich bylo 594 ve sledovaném období léčeno.

Dětské stacionáře

Kromě Jihočeského kraje byl v roce 2004 v každém kraji alespoň jeden dětský stacionář. Celkem bylo v ČR na 45 dětských stacionářů. Jedná se o zařízení provádějící diagnostickou, léčebnou a rehabilitační péči u dětí, jejichž zdravotní stav vyžaduje pravidelnou specializovanou péči bez nutnosti hospitalizace. Nově přijato bylo v roce 2004 do dětských stacionářů 970 dětí a spolu s dětmi přijatými dříve jich v průběhu roku bylo léčeno celkem 2193. V republice byla ke konci roku 2004 celková kapacita dětských stacionářů 1399 míst.

Jesle a mikrojesle

Počet těchto zařízení poskytujících péči zdravým dětem rok od roku pozvolna klesá. V roce 2004 jich bylo 56 a úplně chyběly v Karlovarském a Libereckém kraji. Celkový počet míst v jeslích a mikrojeslích ke konci roku 2004 byl 1616, nově bylo během roku 2004 přijato do jeslí a mikrojeslí 1836 dětí. Některé matky také využívají možnosti si na mateřské dovolené přivydělat, přičemž podmínka rodičovského příspěvku (osobní celodenní péče o dítě) není splněna je-li dítě umístěno v jeslích, mateřské škole nebo jiném obdobném zařízení pro děti předškolního věku, déle než 5 kalendářních dnů v měsíci. Často jsou tedy využívány i tzv. „pětidenní jesle“.

Další dětská zařízení

Jde o zařízení, která nelze zařadit do některého z výše jmenovaných druhů zařízení a jejichž činnost byla kombinací činnosti dětských center, stacionářů a jeslí. Ke konci roku 2004 byla, stejně jako v minulých letech, v ČR pouze dvě tato zařízení - v Libereckém a Zlínském kraji. V průběhu roku zde bylo léčeno 130 dětí, z nichž 60 jich bylo nově přijato. Celková kapacita těchto dětských zařízení byla 92 míst.

Vypracovala: Mgr. Helena Chodounská

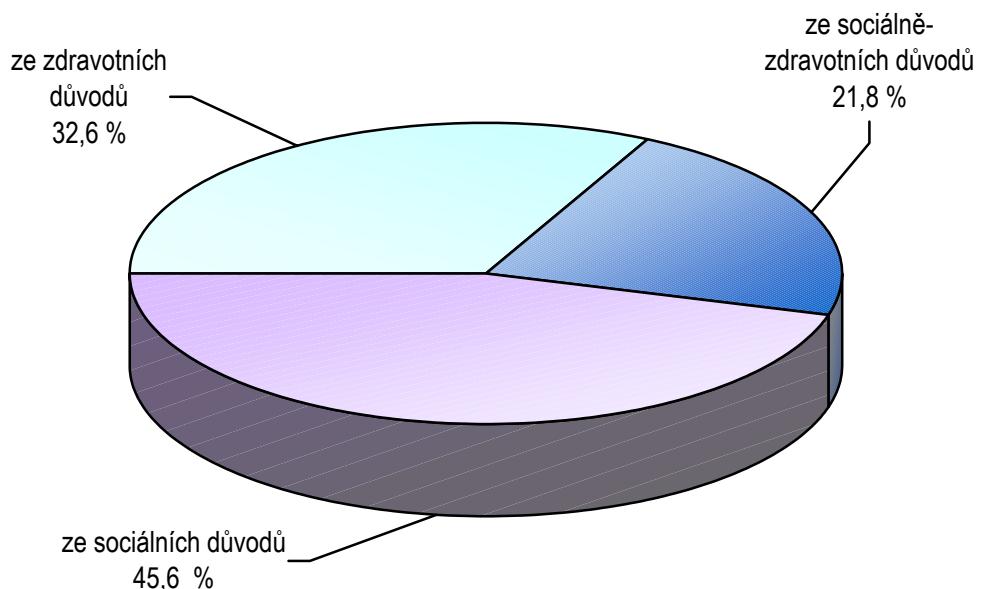
Kojenecké ústavy a dětské domovy - počet přijatých dětí, rok 2004

Území, kraj	Počet dětí přijatých během roku				Z celkového počtu přijatých dětí		
	celkem	v tom			handica-povaných	romských	týraných
		ze zdravotních důvodů	ze sociálně-zdravotních důvodů	ze sociálních důvodů			
Hl. m. Praha	211	11	134	66	5	26	3
Středočeský	161	25	45	91	32	39	3
Jihočeský	-	-	-	-	-	-	-
Plzeňský	85	22	5	58	6	20	6
Karlovarský	117	5	8	104	3	31	1
Ústecký	184	34	48	102	14	67	1
Liberecký	76	18	11	47	17	20	4
Královéhradecký	36	1	5	30	5	12	-
Pardubický	135	54	33	48	24	35	5
Vysocina	79	37	5	37	12	17	4
Jihomoravský	161	68	17	76	45	20	-
Olomoucký	217	117	32	68	96	41	1
Zlínský	53	18	7	28	11	1	1
Moravskoslezský	356	200	58	98	52	89	16
ČR	1 871	610	408	853	322	418	45

Kojenecké ústavy a dětské domovy - počet propuštěných dětí, rok 2004

Území, kraj	Počet propuštěných dětí během roku v tom										Zemřelí	Z celkového počtu propuštěných			
	celkem	do vlastní rodiny	do adopce			do jiné formy základní náhradní rod. péče	do dětského domova	do ústavu sociální péče	jinam			handica- povaných	romských	týraných	
			pro nezájem	se souhlasem rodičů	na základě zbavení rodič. práv										
Hl. m. Praha	219	82	10	70	6	9	25	2	15	1	9	41	3		
Středočeský	156	55	18	47	5	15	11	2	3	2	26	49	5		
Jihočeský	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Plzeňský	80	30	16	20	-	1	7	4	2	1	7	22	3		
Karlovarský	114	55	12	30	1	8	5	3	-	-	5	40	3		
Ústecký	182	62	24	48	-	19	17	5	7	3	8	71	2		
Liberecký	74	13	11	21	-	4	22	1	2	3	6	18	3		
Královéhradecký	46	18	4	5	-	8	8	1	2	-	5	14	-		
Pardubický	120	67	13	16	-	17	2	3	2	3	7	27	4		
Vysocina	88	38	11	22	-	14	2	-	1	-	13	20	3		
Jihomoravský	173	79	17	30	-	21	15	5	6	3	48	27	2		
Olomoucký	222	174	1	6	11	8	14	-	8	3	83	39	1		
Zlínský	54	34	4	2	-	5	4	2	3	-	12	4	1		
Moravskoslezský	359	172	7	41	13	38	32	2	54	3	46	93	17		
ČR	1 887	879	148	358	36	167	164	30	105	22	275	465	47		

Struktura dětí přijatých do kojeneckých ústavů a dětských domovů v roce 2004

Struktura dětí propuštěných z kojeneckých ústavů a dětských domovů v roce 2004

